

Activitat de donació i trasplantament d'òrgans, teixits i cèl·lules a Catalunya

Resultats preliminars 2017

Organització Catalana de Trasplantaments

Servei Català
de la Salut

ALLARGA LA VIDA
FES-TE DONANT!

Dijous, 11 de Gener de 2018. Sala d'Actes del Departament de Salut

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

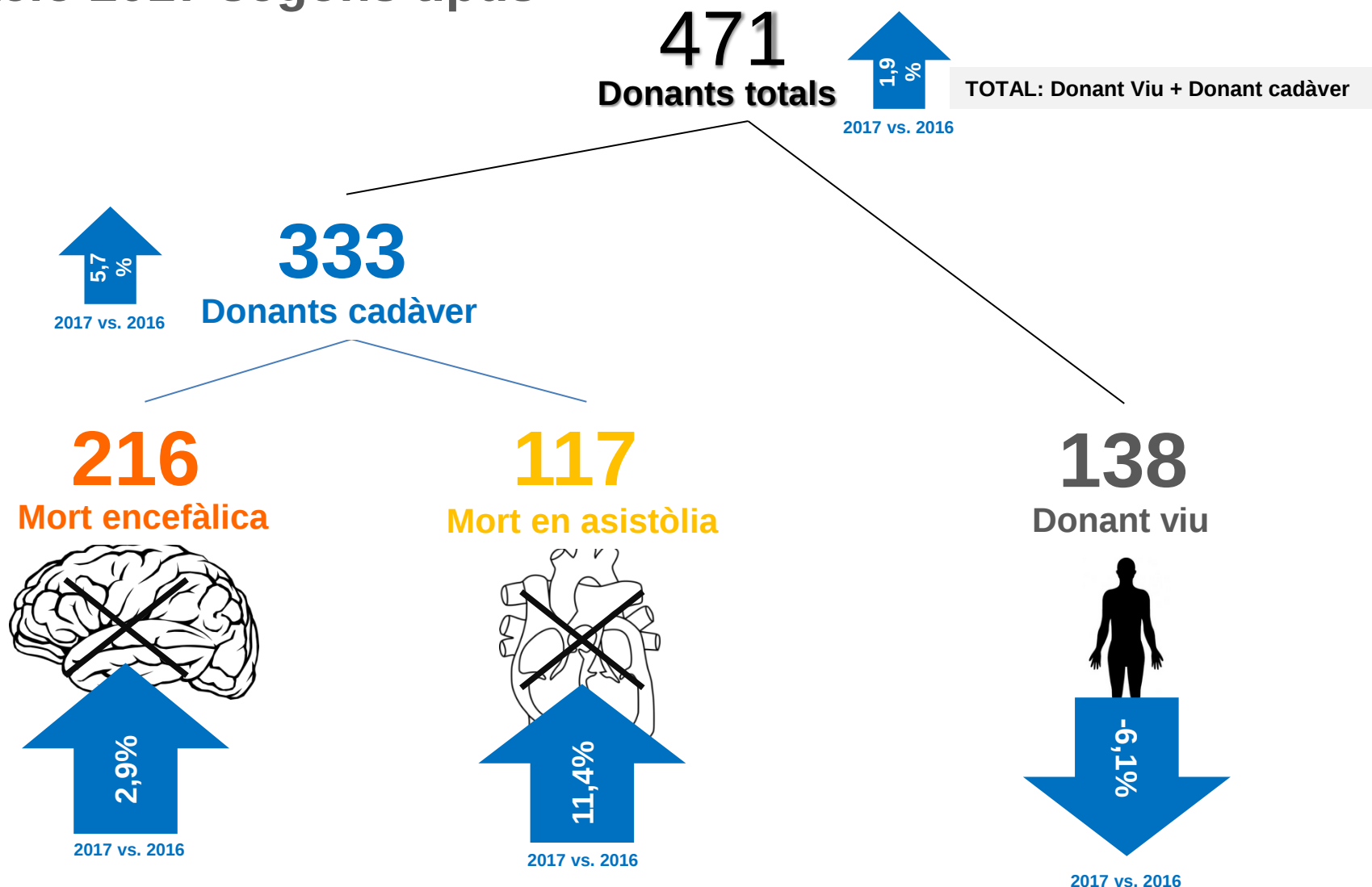
OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

Donació 2017 segons tipus

L'any 2017, 1 de cada 3 donants cadàver vàlids van ser de mort en assistència

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

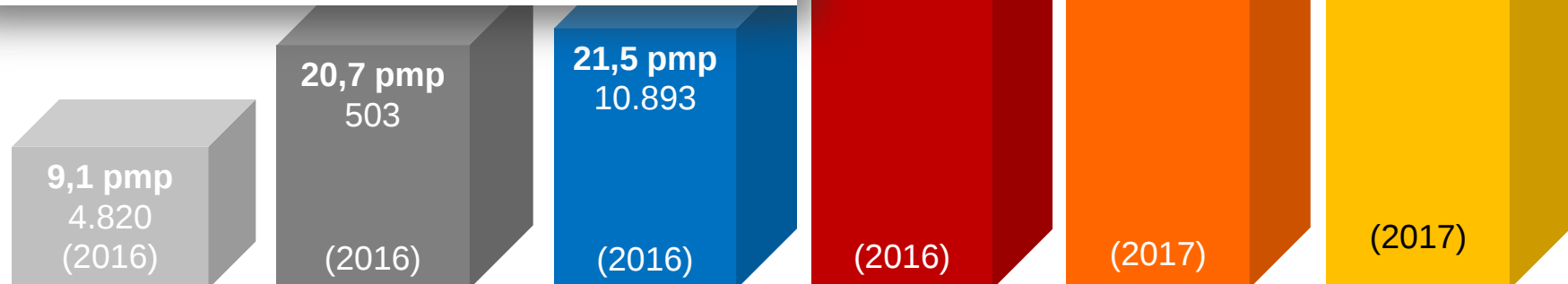
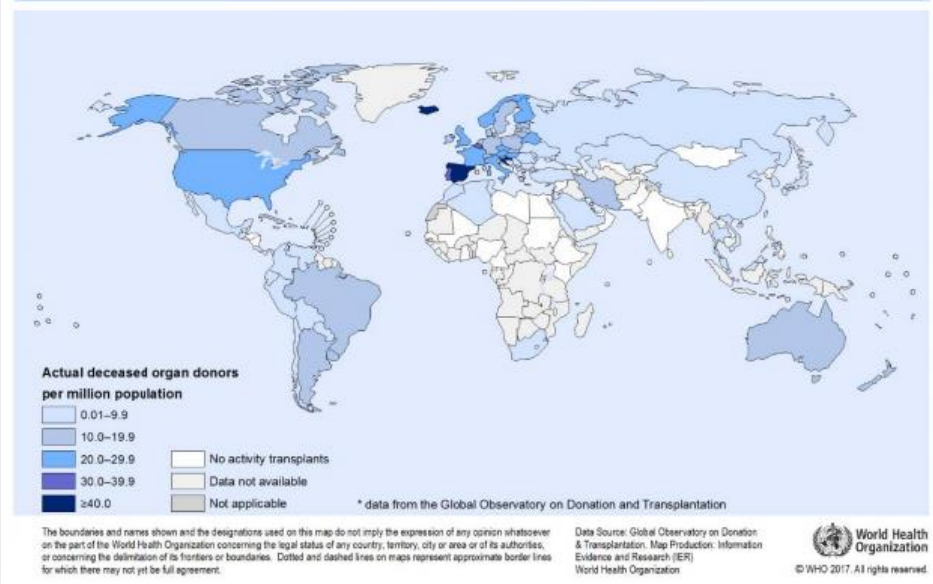
<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

Donació d'òrgans al món

Actual donors from deceased persons, 2015*

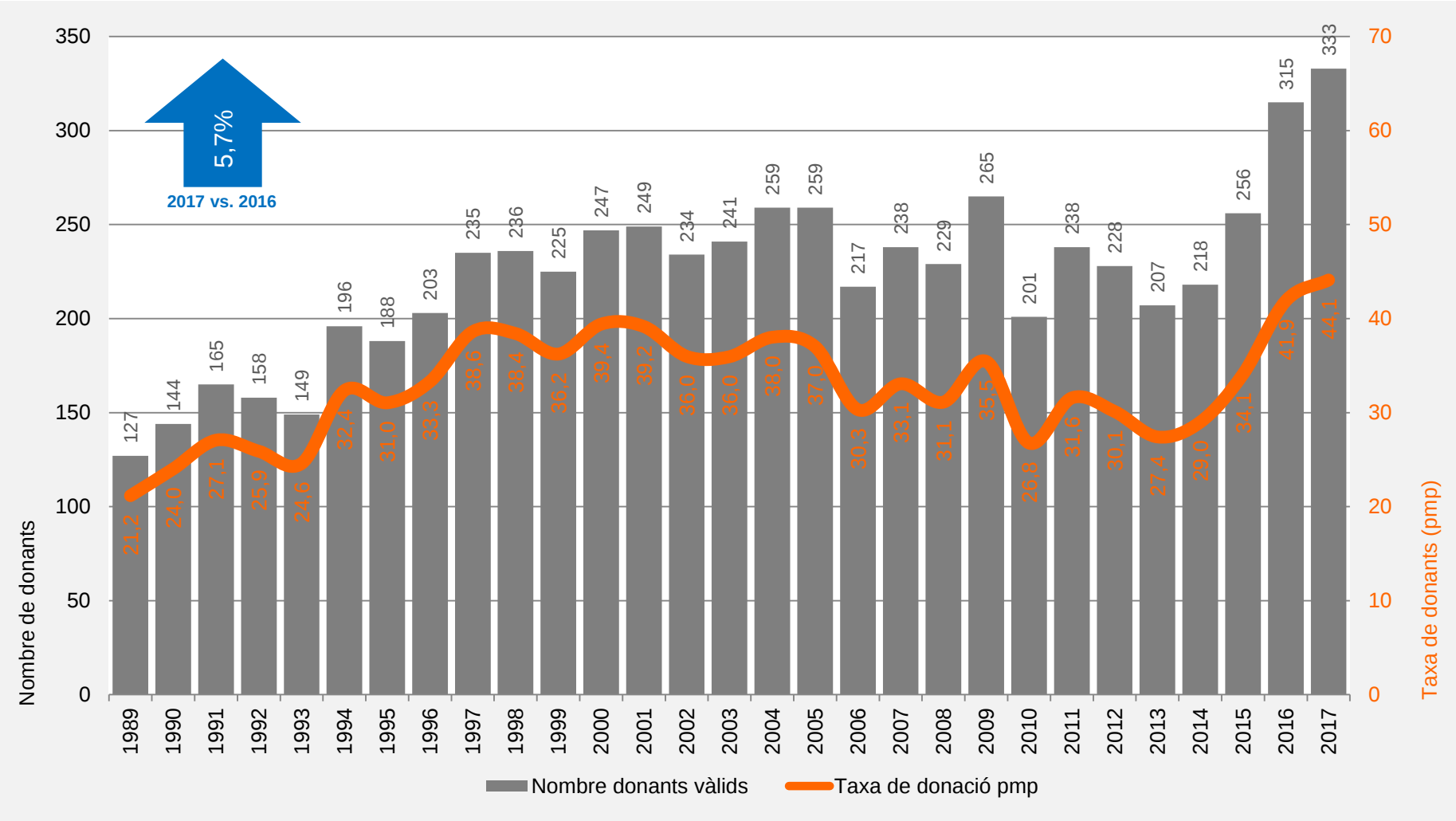

Amèrica del sud **Austràlia** **Europa (28)** **EUA** **Catalunya** **Espanya**

Donants per milió de població (pmp)

Font. International figures on organ donation and transplantation. Newsletter Transplant, 2017. OCATT I ONT

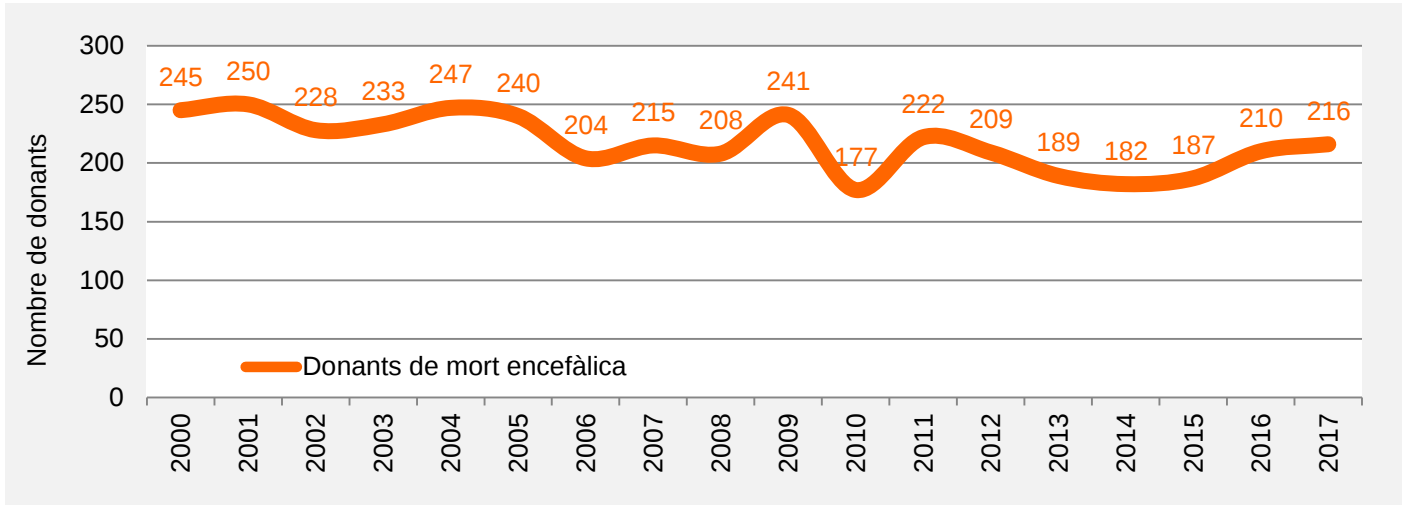
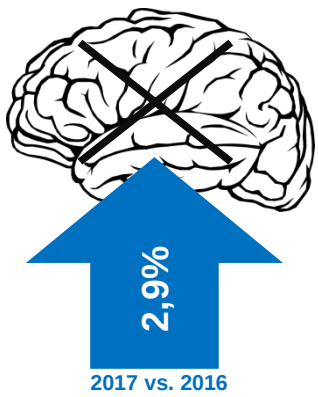
Evolució de la donació de cadàver a Catalunya

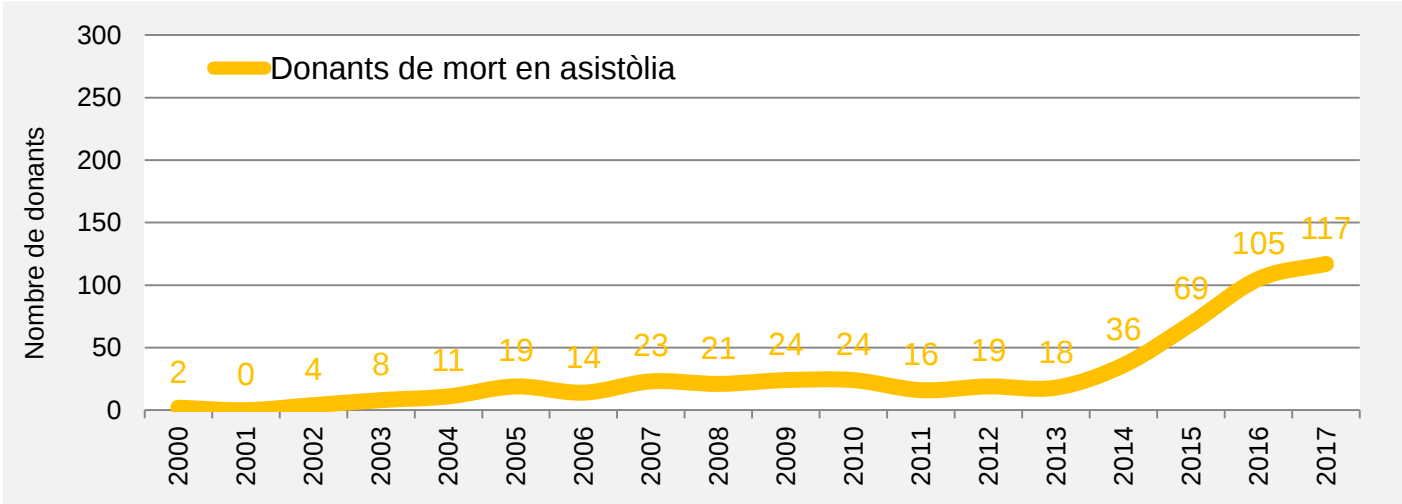
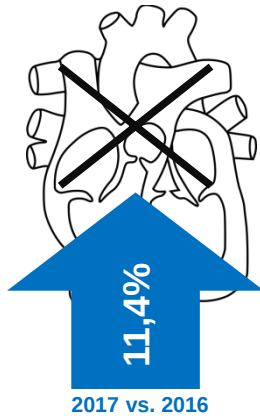
Nou rècord de donació a Catalunya al 2017: 333 donants vàlids (Taxa de donació: 44,1 pmp)

Evolució de donants vàlids segons tipus de donant

Mort encefàlica

Mort en assistòlia

L'any 2017, 1 de cada 3 donants cadàver vàlids van ser de mort en assistòlia

Activitat de donació de viu

(1) Receptor candidat a trasplantament de donant viu

(2) Equip mèdic proposa el donant viu

(3) Receptor cerca un donant apropiat

(4) Entrevistes i proves mèdiques al donant

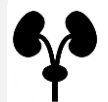
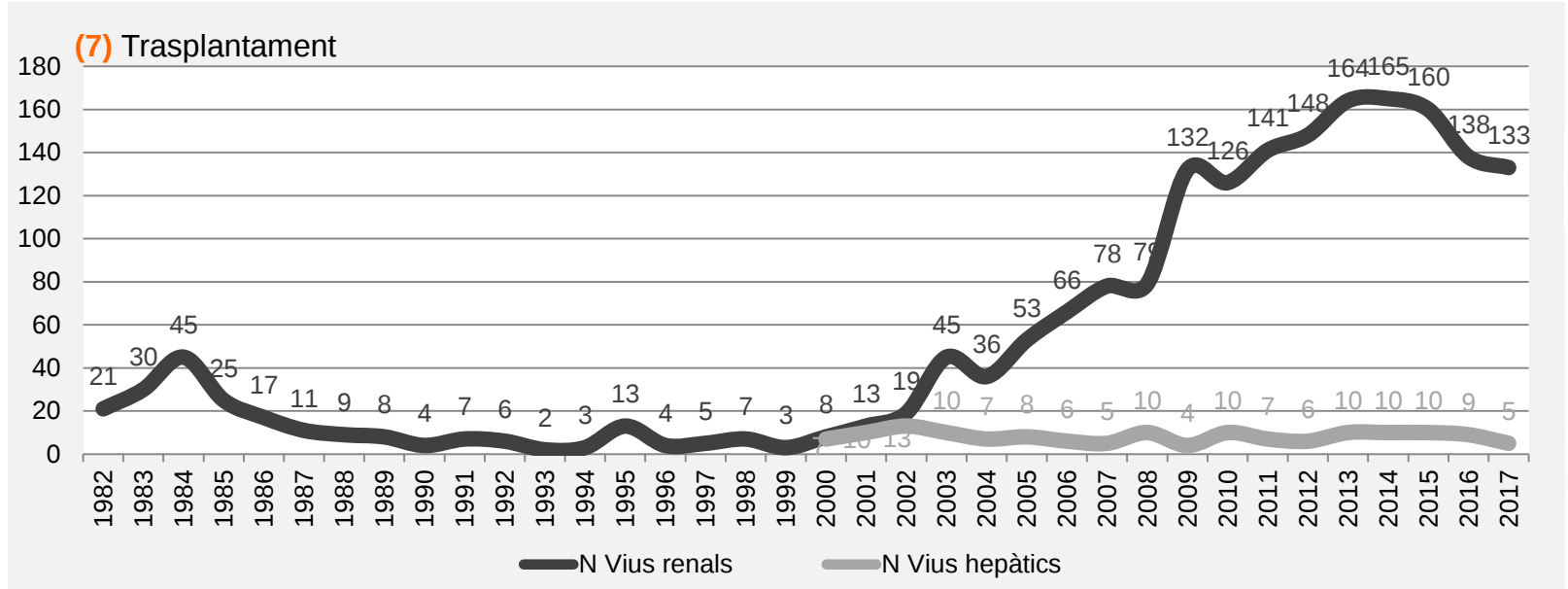
(5) Comitè d'ètica de l'hospital aprova la donació

(6) Jutge autoritza la donació

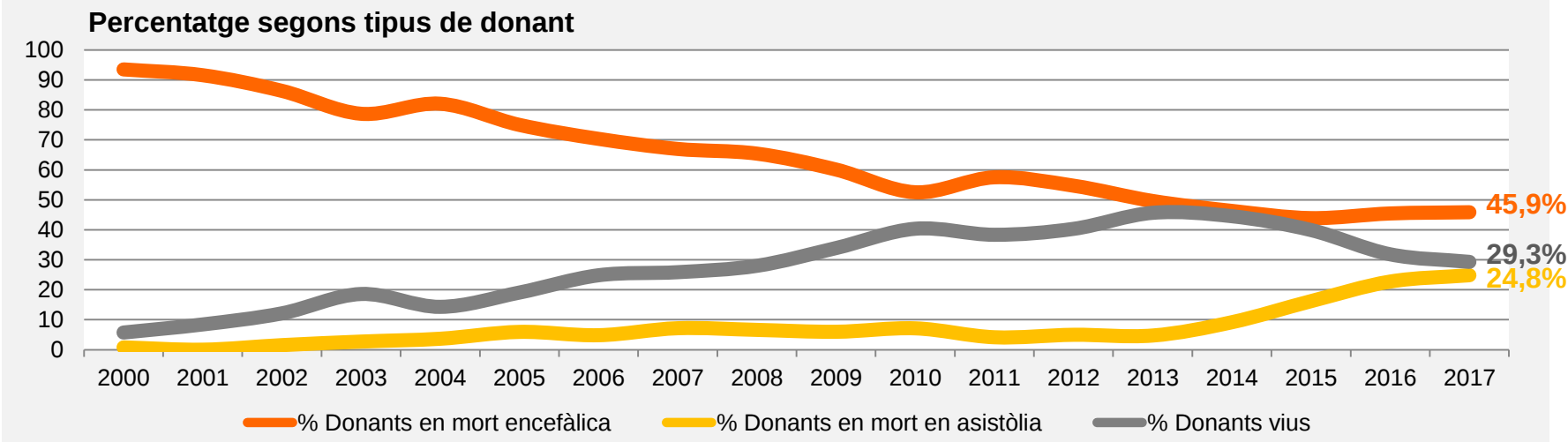
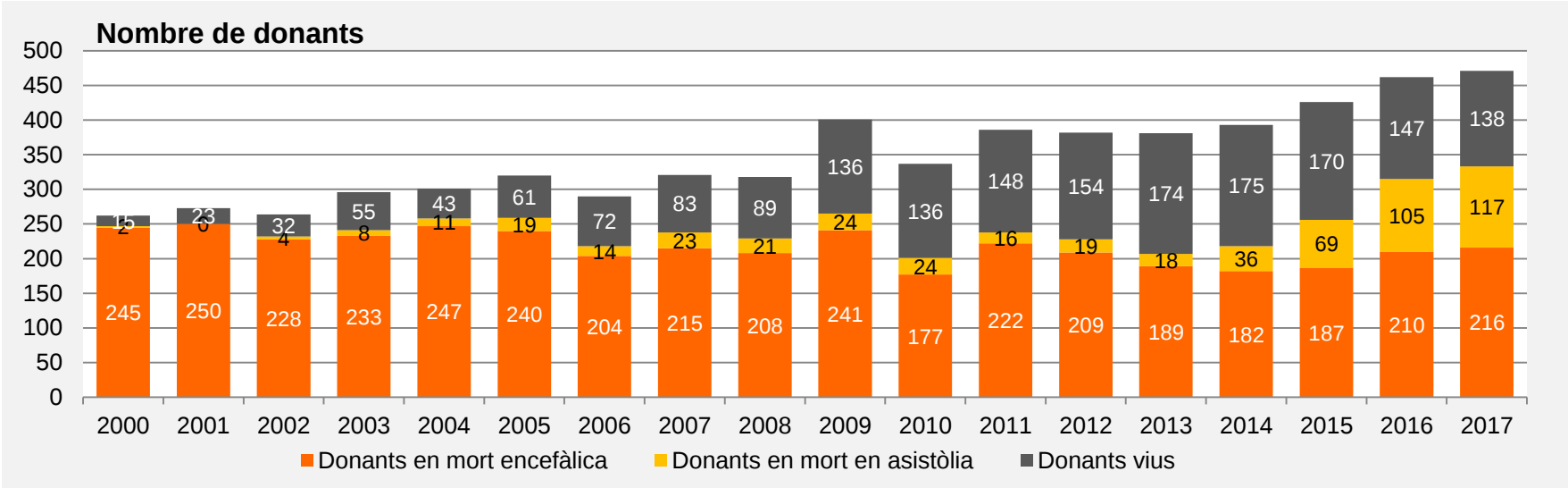

(7) Trasplantament

Els bons resultats de la donació de cadàver són determinants per la reducció de la donació de viu

Donació a Catalunya segons tipus de donant

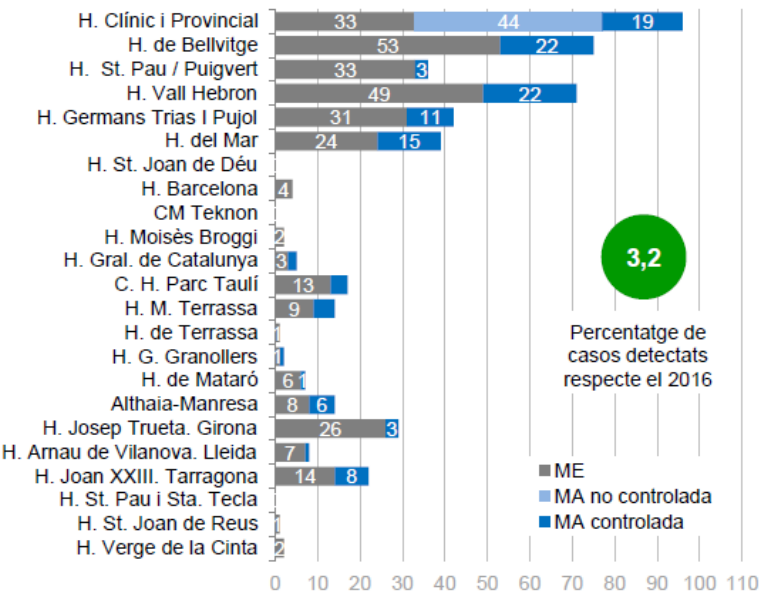

Els donants en mort encefàlica ja només representen el 46,2% del total, però aporten un major nombre d'òrgans

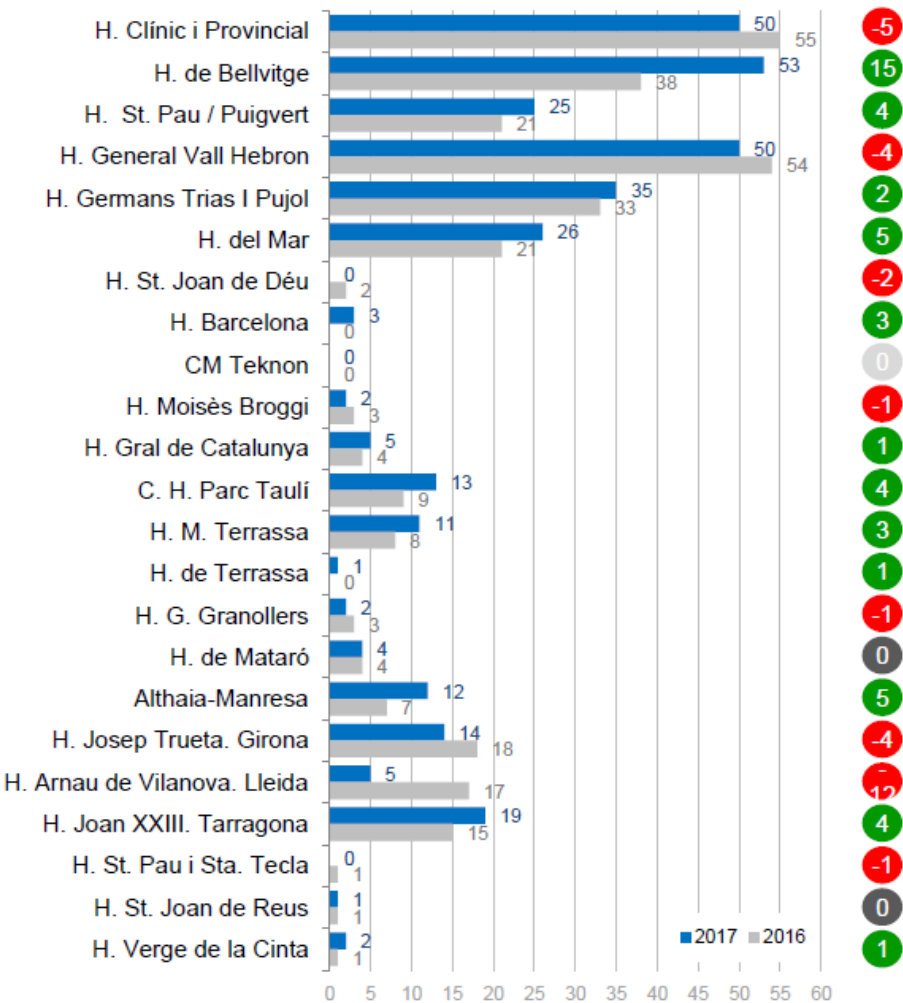
Donació de cadàver per centre

487 casos detectats al 2017
(320 de mort encefàlica i 167 de mort en assistòlia)

Casos detectats al 2017 segons tipus de possible donant

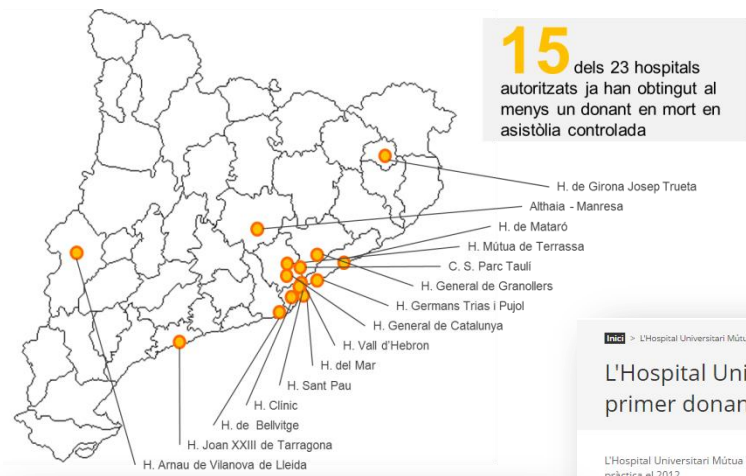

Donants cadàver vàlids per centre

333 donants vàlids al 2017 (216 de mort encefàlica i 117 de mort en assistòlia)

Hospitals amb programa de donació en assistència controlada

15 dels 23 hospitals autoritzats ja han obtingut al menys un donant en mort en assistència controlada

L'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida obté el primer donant d'òrgans i teixits en assistència controlada

L'equip de Coordinació de Transplantaments de l'hospital ha aconseguit realitzar amb èxit la primera donació en assistència (aturada cardíaca) controlada. Es tracta de la primera donació d'aquestes característiques efectuada a l'hospital, regulada per Reial Decret de desembre de 2012. Fins ara, tots els donants del centre havien estat pacients en mort encefàlica.

Ha consistit en la donació dels 2 ronyons i els teixits d'un pacient amb una patologia crítica i irreversible. Un cop més, aquesta donació no hauria estat possible sense la generositat i la solidaritat de la família del donant, moltes gràcies i moltes felicitats a l'equip de professionals de l'hospital per la bona feina realitzada que ho han fet possible!

Destaquem

- **Real Decret 1723/2012**, de 28 de desembre, pel qual es regulen les activitats de donació, utilització clínica i coordinació territorial de les òrgans humans destinats al trasplantament i se estableixen requisits de qualitat i seguretat.
- **Video: La Dra. Mariana Badia parla de la donació**
La Dra. Mariana Badia, coordinadora de Transplantaments de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida, participa de la donació en aquest vídeo de la Fundació Renal Jaume Arnó.
- **Presentació de resultats 2017**
Presentació dels resultats preliminars de l'activitat de donació i trasplantament a Catalunya, 2017.

La donació d'òrgans a l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida, històricament, havien estat pacients que morien en situació de mort encefàlica i la família manifestava la seva voluntat de donació. Entre els professionals hi havia un desconeixement sobre entre què es donava i com la mort en assistència controlada. Així, durant l'any 2017 es van desenvolupar un seguit de sessions formatives multidisciplinàries tant a les Unitats de Círcols com a la resta d'unitats que, en algun moment, estan en contacte amb malalts neurocrítics. L'objectiu d'aquestes sessions era donar a conèixer el procés de donació en assistència controlada i implementar-la a l'hospital.

Com comenta la Dra. Mariana Badia, coordinadora de Transplantaments de l'Hospital "Trasplantar a l'Arnau de Vilanova, és la realització de la primera donació en assistència controlada en el nostre centre, una bona pràctica que coordinem de tot el personal implicat".

Foto: M. Badia / Arnau de Vilanova, vídeo: M. Badia / OCATT

L'Hospital Universitari Mútua Terrassa (HUMT) primer donant de mort en assistència

L'Hospital Universitari Mútua Terrassa (HUMT) ha realitzat aquest mes de gener de 2017 la primera donació en assistència controlada.

31/01/2017 | 15:01

Ha consistit en la donació dels ronyons i els teixits d'un pacient efectuada després de comptar amb l'autorització prèvia de la família i complir amb tots els requisits legals.

El HUMT ha definit "indispensable" la coordinació de la intervenció entre tots els equips participants en aquest trasplantament, després de ser un pacient que no mantenia un batec espontani del cor i amenaçava un risc immediat de deteriorament dels òrgans.

Es tracta de la primera donació d'aquestes característiques al centre, que compta amb un equip mèdic quirúrgic extern coordinat per l'Organització Catalana de Transplantaments (OCATT).

Equip mèdic i d'infermeria que va coordinar la primera donació en assistència a l'hospital

L'Hospital Universitari Parc Taulí realitza la primera donació d'òrgans en assistència controlada

L'Equip de Coordinació de Transplantaments de l'hospital ha aconseguit realitzar amb èxit la primera donació en assistència (aturada cardíaca) controlada. Es tracta de la primera donació d'aquestes característiques efectuada a l'hospital, regulada per Reial Decret de desembre de 2012. Fins ara, tots els donants del centre havien estat pacients en mort encefàlica.

03/04/2017 | 13:04

Ha consistit en la donació dels ronyons i els teixits d'un pacient amb una patologia crítica i irreversible. Aquesta donació no hauria estat possible sense la generositat i la solidaritat de la família del donant, gràcies i la bona feina de l'equip de professionals de l'hospital, que ho han fet possible, felicitats!

L'equip de coordinació de trasplantaments de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell

La coordinadora hospitalària de trasplantaments del Parc Taulí, la Dra. Consuelo Gula, destaca d'aquesta primera donació en assistència controlada, feta l'implicació dels professionals que han participat i la col·laboració i altruisme de la família del donant.

El Parc Taulí està autoritzat com a centre extractor d'òrgans i teixits, i com a centre implantador de teixits coscienciats i de còrnia. En aquest cas concret de donació en assistència controlada es va aconseguir fer donació dels ronyons i teixits.

El 2016, Catalunya va aconseguir el rècord històric de 315 donants d'òrgans, un 23% més que el 2015. En el cas específic de la assistència, l'increment va ser del 52,2% respecte a l'any anterior, amb 105 donants vàlids. Així, un de cada tres donants va ser un donant.

L'equip al quiròfan de l'hospital

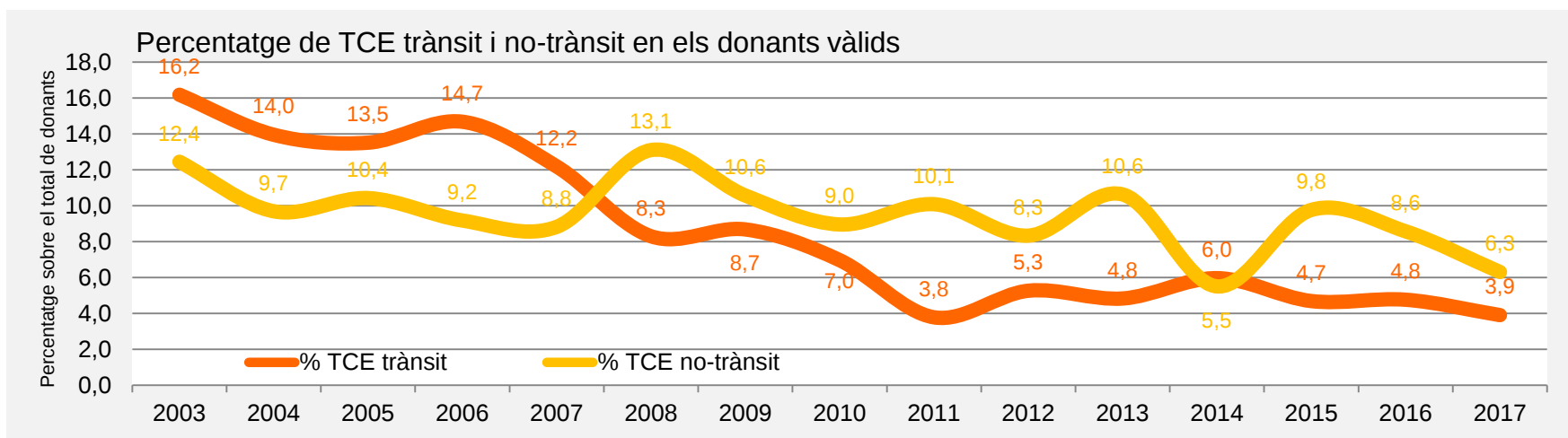
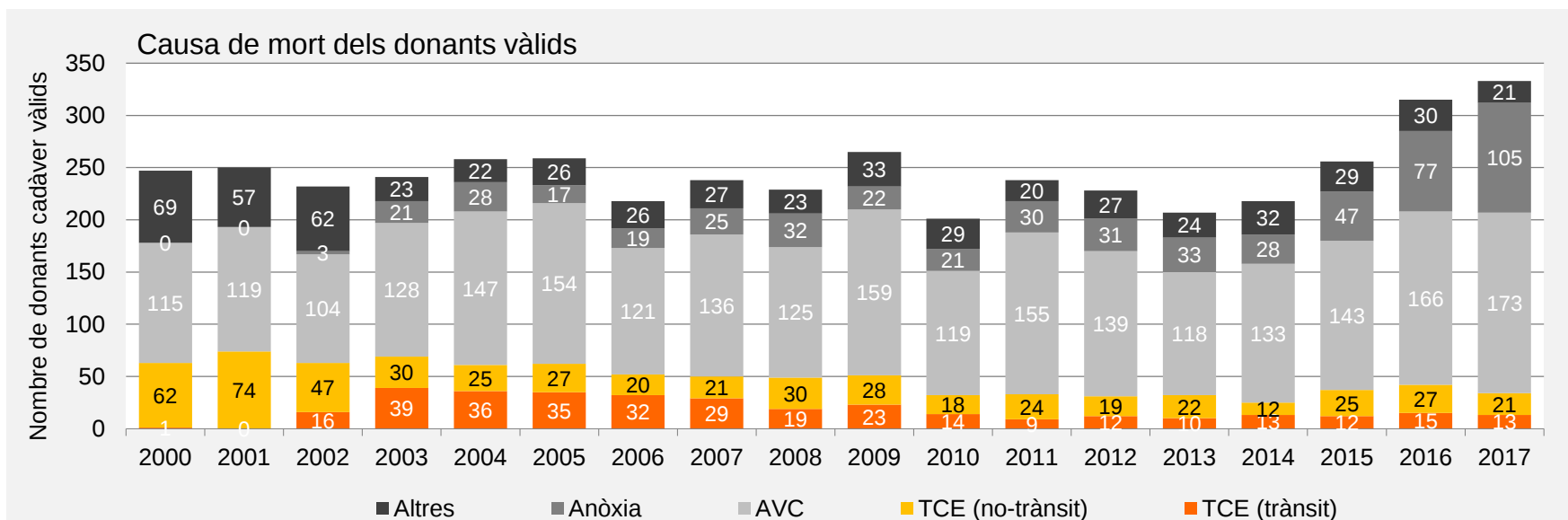
on es va fer la donació

Destaquem

- **L'Organització Catalana de Transplantaments**
- **Resultats preliminars de donació i trasplantament a Catalunya, 2016**

L'any 2017, 3 nous hospitals han iniciat el programa de donació de mort en assistència controlada

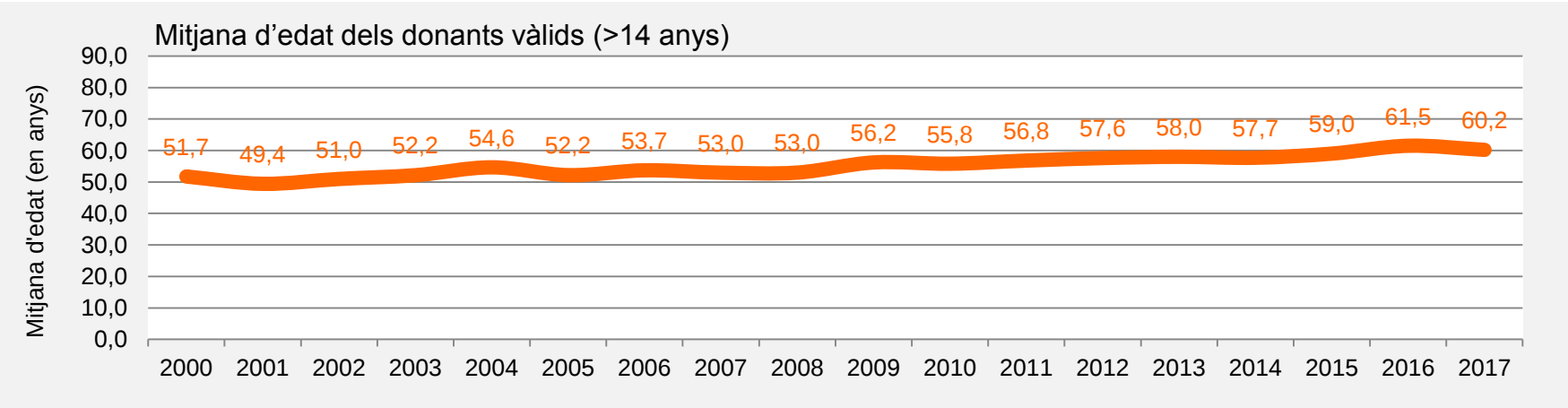
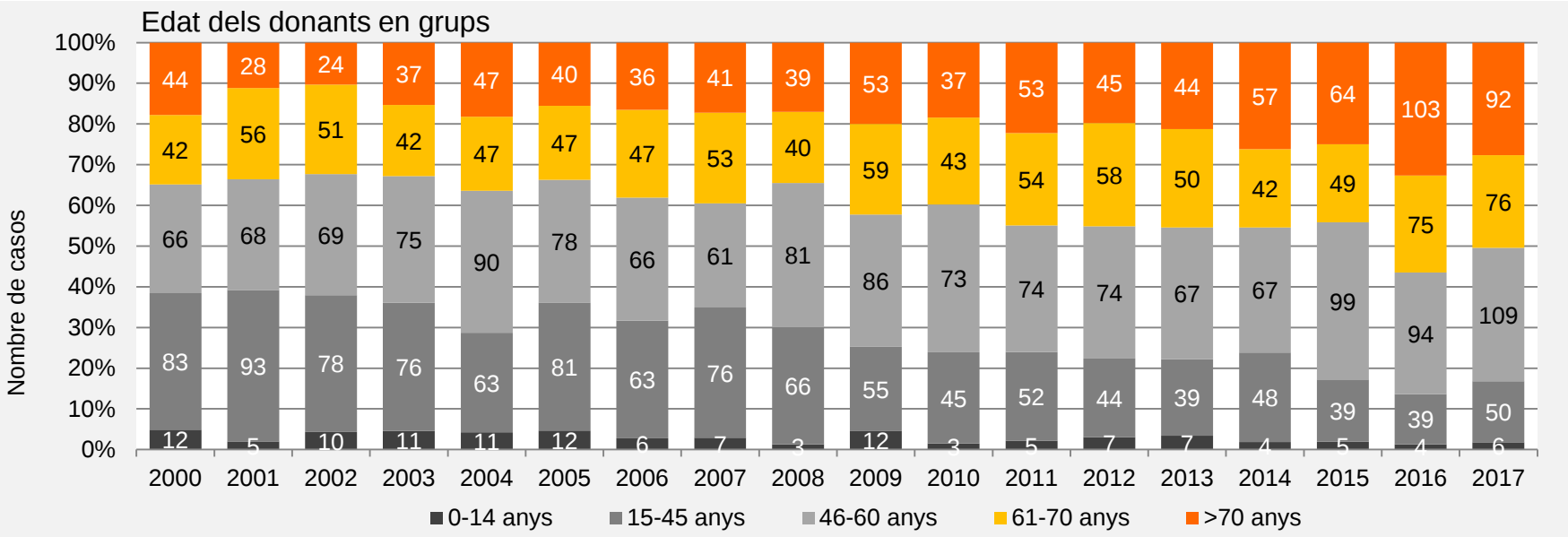
Causas de mort dels donants vàlids a Catalunya

Els donants per accident de trànsit (traumatisme craneo-encefàlic per trànsit) només representen un 3,9% del total.

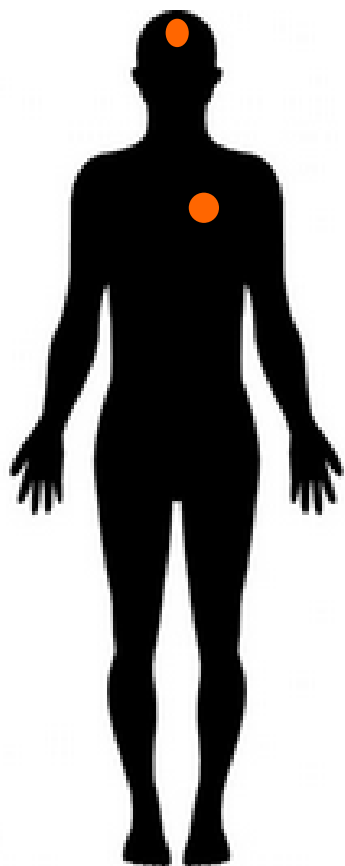

Edat dels donats vàlids a Catalunya (per grups i mitjana >14 anys)

El 2017 el donant més petit tenia 1 any, mentre que el d'edat més avançada 86 anys

Perfil del donant a Catalunya (2017)

Edat de mitjana (>14 anys): **60,2** anys

El **50,5%** tenien més de 60 anys i **92** tenien més de 70 anys (27,6%)

El **59,8%** eren homes

El **46,2%** eren del grup sanguini 0

El **52,0%** van morir per un accident cerebro-vascular (AVC), un **31,5%** degut a una anòxia i un **10,2%** per un traumatisme craneo-encefàlic (TCE)

El 310 donants eren d'origen espanyol, però **23** donants vàlids eren originaris d'altres 20 països.

El perfil del donant a Catalunya és un home de 60 anys del grup 0 que ha nascut a l'Estat espanyol i ha mort a causa d'un AVC

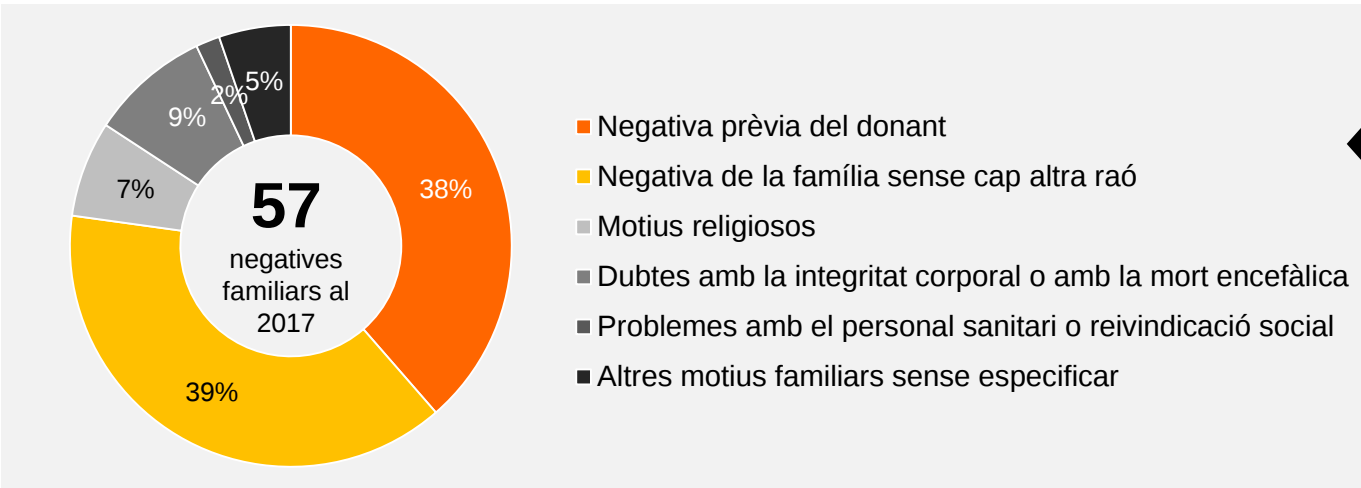
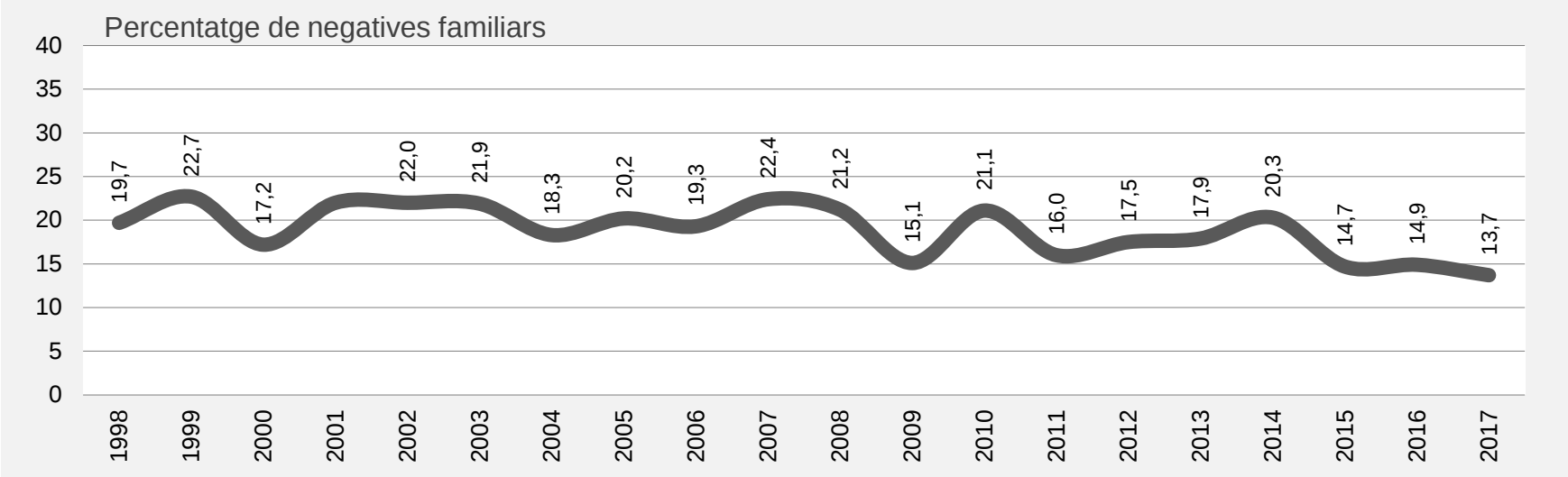

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

<https://trasplantaments.gencat.cat>
 www.facebook.com/ocattorgans

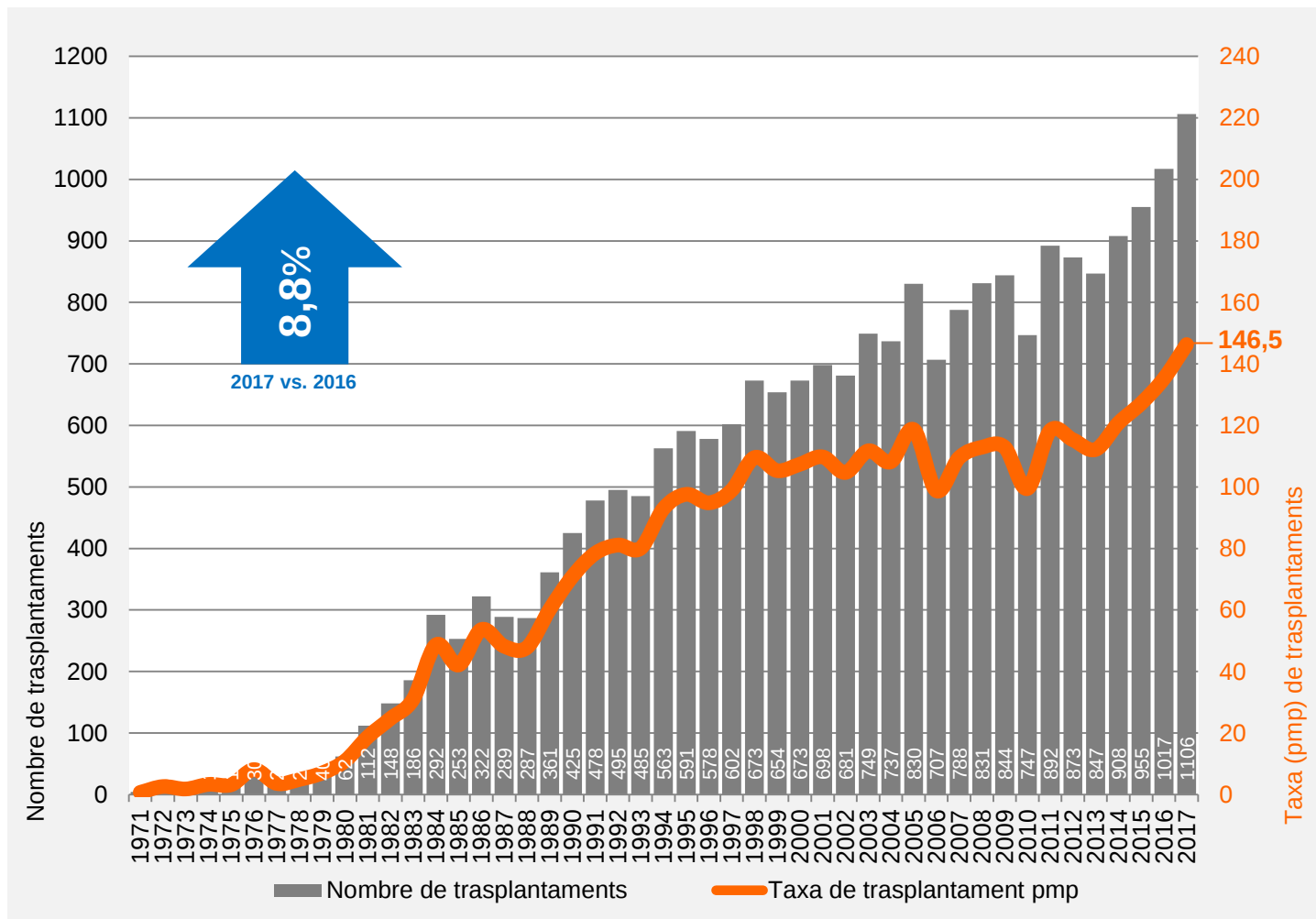
Negatives a la donació d'òrgans

Motius de les negatives familiars al 2017

Quasi 9 de cada 10 famílies donen el seu consentiment a la donació

Trasplantaments d'òrgans realitzats a Catalunya

Trasplantaments
2017

ronyons

780

fetge

160

cor

60

pulmons

89

pàncreas

17

pmp: per milió de població

Nou rècord de trasplantament a Catalunya l'any 2017: 1.106 trasplantaments d'òrgans (Taxa de trasplantament: 146,5 pmp)

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

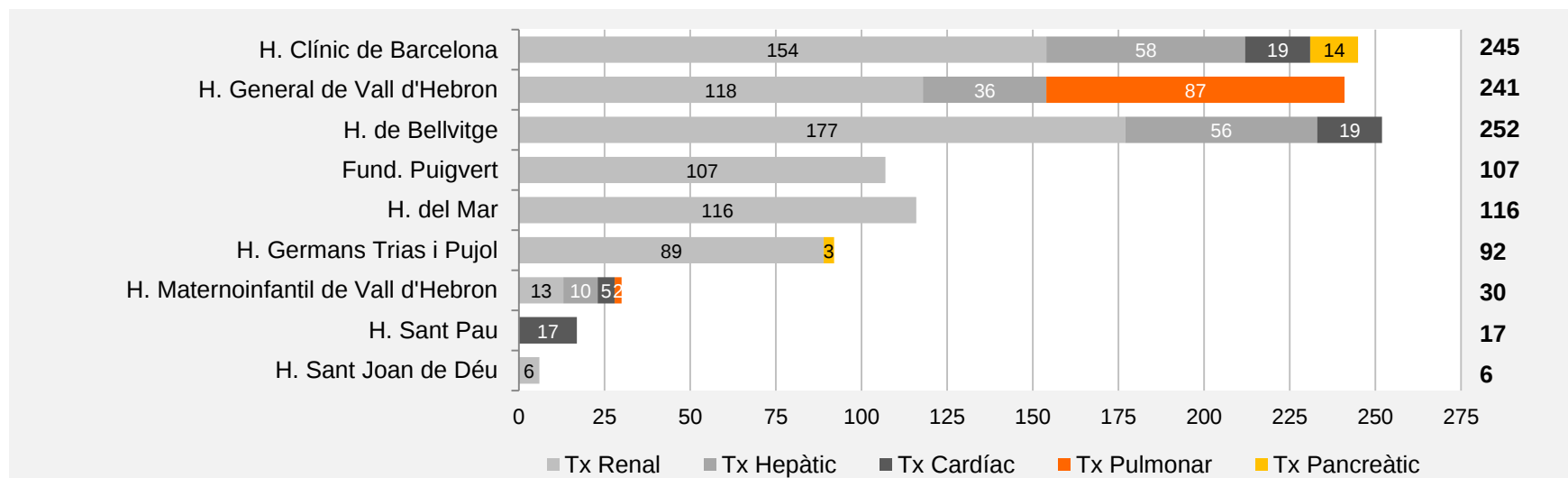

www.facebook.com/ocattorgans

Trasplantaments d'òrgans realitzats a Catalunya

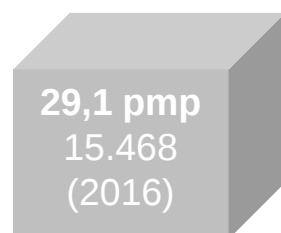
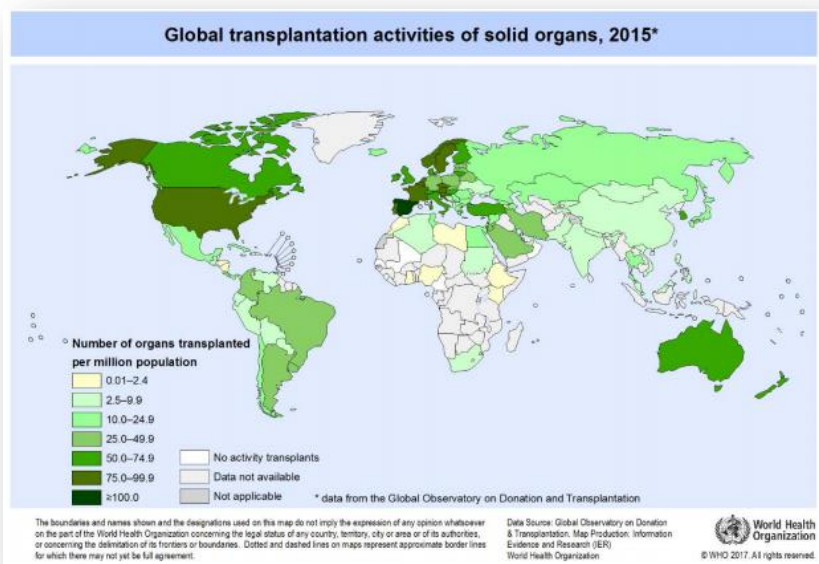
Trasplantaments	2017	2016	Diferència (%)
Renal	780	708	10,17%
Hepàtic	160	167	-4,19%
Cardíac	60	55	9,09%
Pulmonar	89	73	21,92%
Pancreàtic	17	14	21,43%
Total	1.106	1.017	8,75%

Trasplantaments segons centre i òrgan al 2017

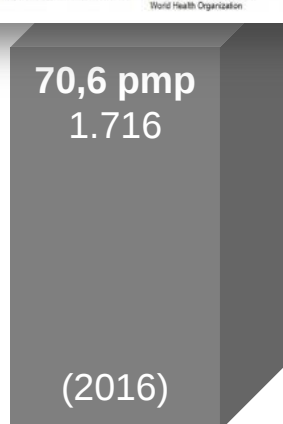

Els hospitals de la Vall d'Hebron han realitzat 271 trasplantaments al 2017

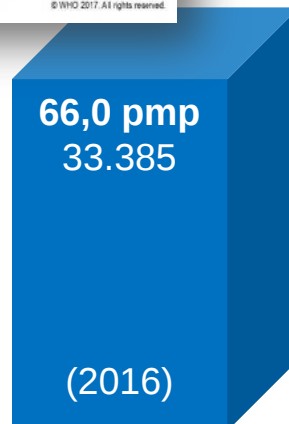
Trasplantament d'òrgans al món

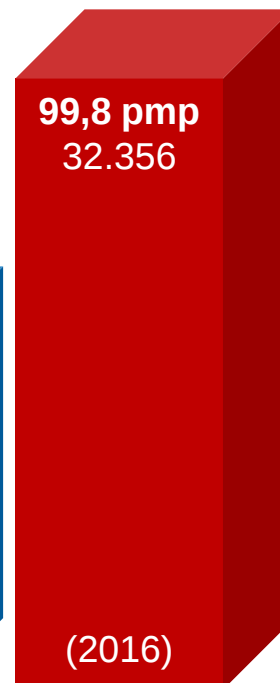
**Amèrica
del sud**

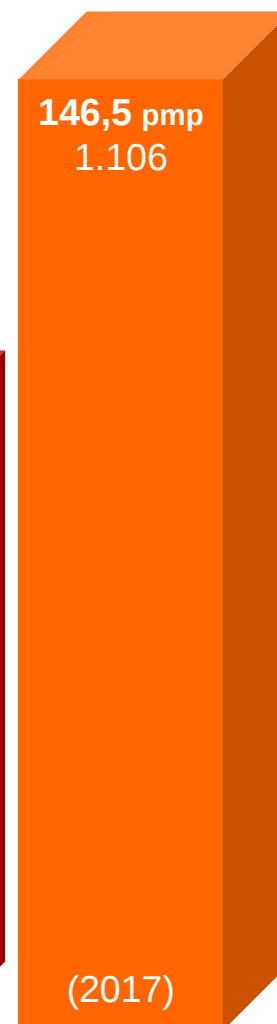
Austràlia

Europa (28)

EUA

Catalunya

Espanya

Pmp: per milió de població

Font. International figures on organ donation and transplantation. Newsletter Transplant, 2017. OCATT I ONT

**Generalitat de Catalunya
Departament de Salut**

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

Llistes d'espera per trasplantament d'òrgans

Òrgans necessaris:
1.226
a 31 de desembre de 2017

Llista d'espera segons l'òrgan

	Ronyó	Fetge	Cor	Pulmó	Pàncrees
Desembre 2017	1.015	119	30	42	20
<i>Desembre 2016</i>	<i>1.057</i>	<i>157</i>	<i>33</i>	<i>43</i>	<i>10</i>

Més de 1.200 persones continuen esperant la seva oportunitat

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

<https://trasplantaments.gencat.cat>
 www.facebook.com/ocattorgans

Nombre de donants, pacients trasplantats i pacients en llista d'espera residents per demarcacions

Barcelona	2017	2016
Donants vàlids	292	262
Negatives familiars	50	50
Trasplantaments* (vius)	781(96)	724(104)
Renals (vius)	570(93)	516(98)
Hepàtics (vius)	113 (3)	121(6)
Cardíacs	40	40
Pulmonars	50	44
Pancreàtics	8	3
Intestinals	0	0
Llista d'espera a 31/12*	866	925
de Tx. Renal	733	755
de Tx. Hepàtics	84	112
de Tx. Cardíacs	18	21
de Tx. Pulmonars	24	31
de Tx. Pancreàtics	7	5
de Tx. Intestinals	0	1

Lleida	2017	2016
Donants vàlids	5	17
Negatives familiars	2	1
Trasplantaments* (vius)	56(7)	54(3)
Renals (vius)	41(7)	44(3)
Hepàtics (vius)	7(0)	8(0)
Cardíacs	3	1
Pulmonars	5	1
Pancreàtics	0	0
Intestinals	0	0
Llista d'espera a 31/12*	65	82
de Tx. Renal	56	74
de Tx. Hepàtics	5	6
de Tx. Cardíacs	1	1
de Tx. Pulmonars	3	1
de Tx. Pancreàtics	0	0
de Tx. Intestinals	0	0

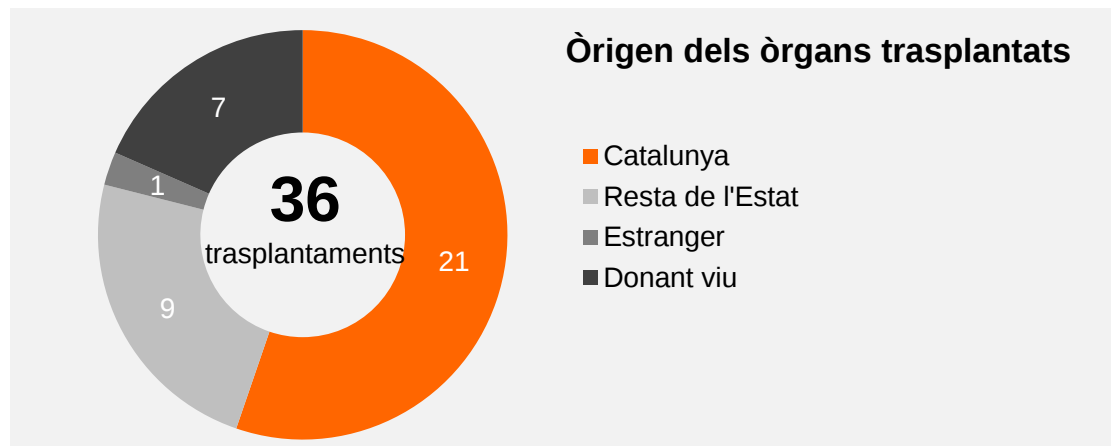
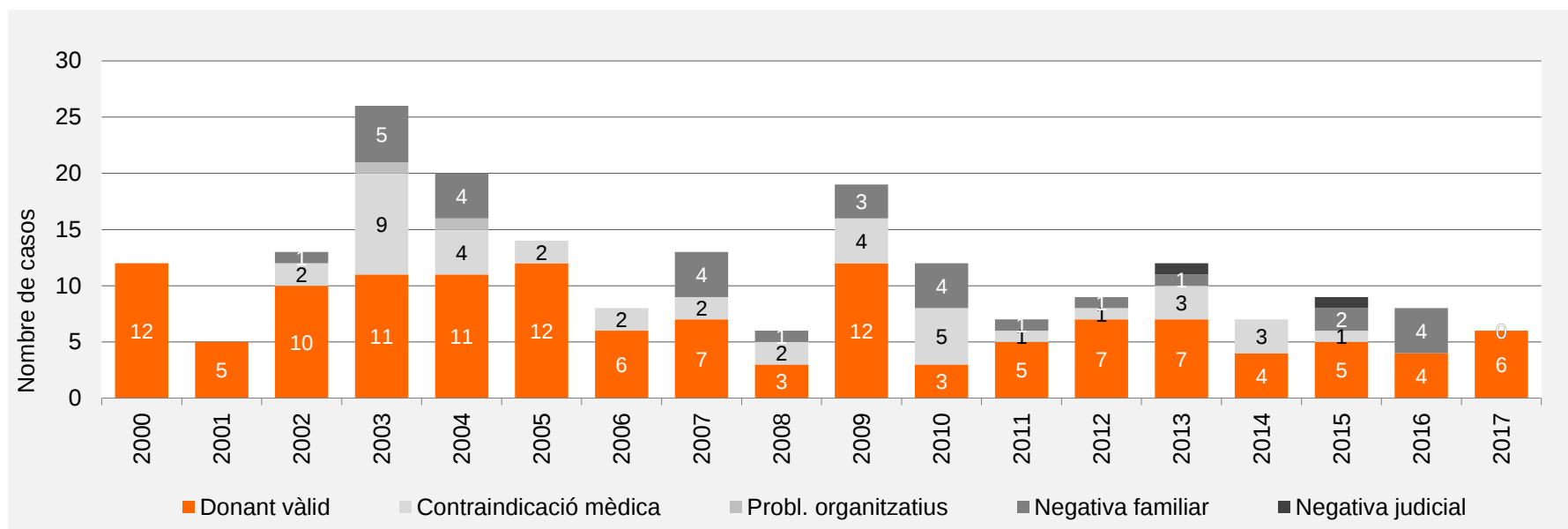
Girona	2017	2016
Donants vàlids	14	18
Negatives familiars	5	5
Trasplantaments* (vius)	85(15)	68(9)
Renals (vius)	63(15)	47(9)
Hepàtics (vius)	6(0)	10(0)
Cardíacs	7	3
Pulmonars	9	4
Pancreàtics	0	4
Intestinals	0	0
Llista d'espera a 31/12*	83	76
de Tx. Renal	70	60
de Tx. Hepàtics	4	10
de Tx. Cardíacs	4	3
de Tx. Pulmonars	3	3
de Tx. Pancreàtics	2	0
de Tx. Intestinals	0	0

Tarragona	2017	2016
Donants vàlids	21	18
Negatives familiars	0	4
Trasplantaments* (vius)	94(10)	92(11)
Renals (vius)	64(10)	67(11)
Hepàtics (vius)	13(0)	11(0)
Cardíacs	5	4
Pulmonars	11	9
Pancreàtics	1	1
Intestinals	0	0
Llista d'espera a 31/05*	126	127
de Tx. Renal	106	109
de Tx. Hepàtics	14	9
de Tx. Cardíacs	2	4
de Tx. Pulmonars	2	4
de Tx. Pancreàtics	2	1
de Tx. Intestinals	0	0

*Nombre de trasplantaments i pacients en llista d'espera dels centres trasplantadors de Catalunya, tots situats a la província de Barcelona.

La donació pediàtrica a Catalunya

L'edat mitjana dels donants vàlids el 2017 ha estat de **6,2 anys**, amb un rang d'edats de 1 a 12 anys

Els 6 casos detectats al 2017 van ser vàlids. 3 van morir per una anòxia post aturada cardíaca, 2 per TCE de trànsit i 1 AVC

Trasplantament en centres pediàtrics

Trasplantaments d'òrgans al 2017

36

16

En llista d'espera a 31/12/2017*

19

ronyons

3

10

fetge

9

5

cor

2**

2

pulmons

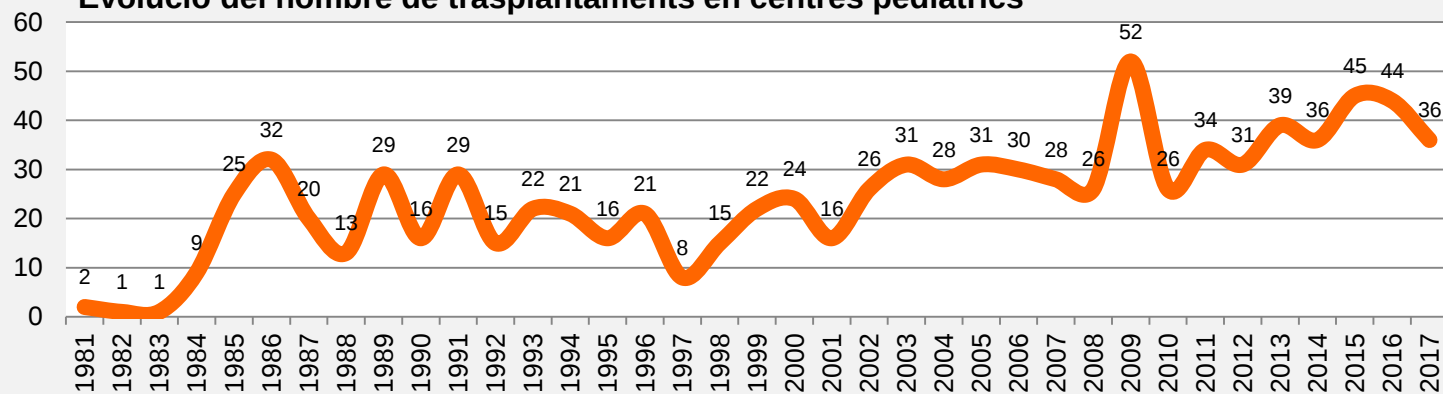
3**

*En llista d'espera per trasplantament en un centre pediàtric

**Un pacient en llista d'espera per un trasplantament de cor i pulmó

Evolució del nombre de trasplantaments en centres pediàtrics

900

trasplantaments
d'òrgans en
centres pediàtrics
a Catalunya,
1981-2017

900 trasplantaments d'òrgans en centres pediàtrics a Catalunya, 1981-2017

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

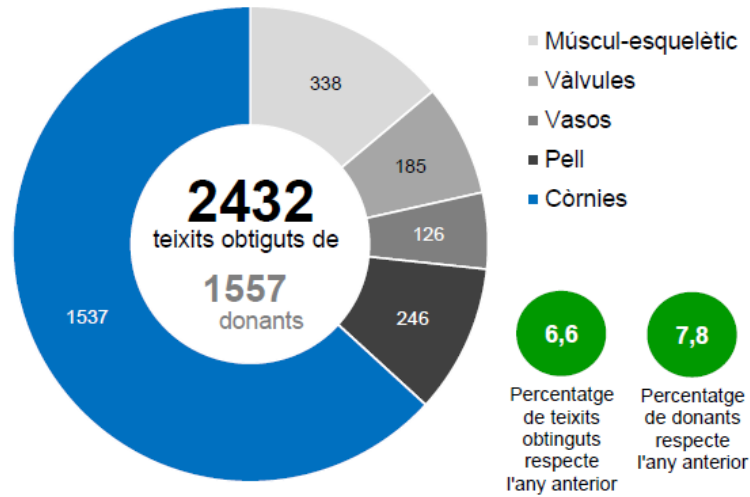
<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

Donació de teixits a Catalunya

Donants de teixits al 2017*

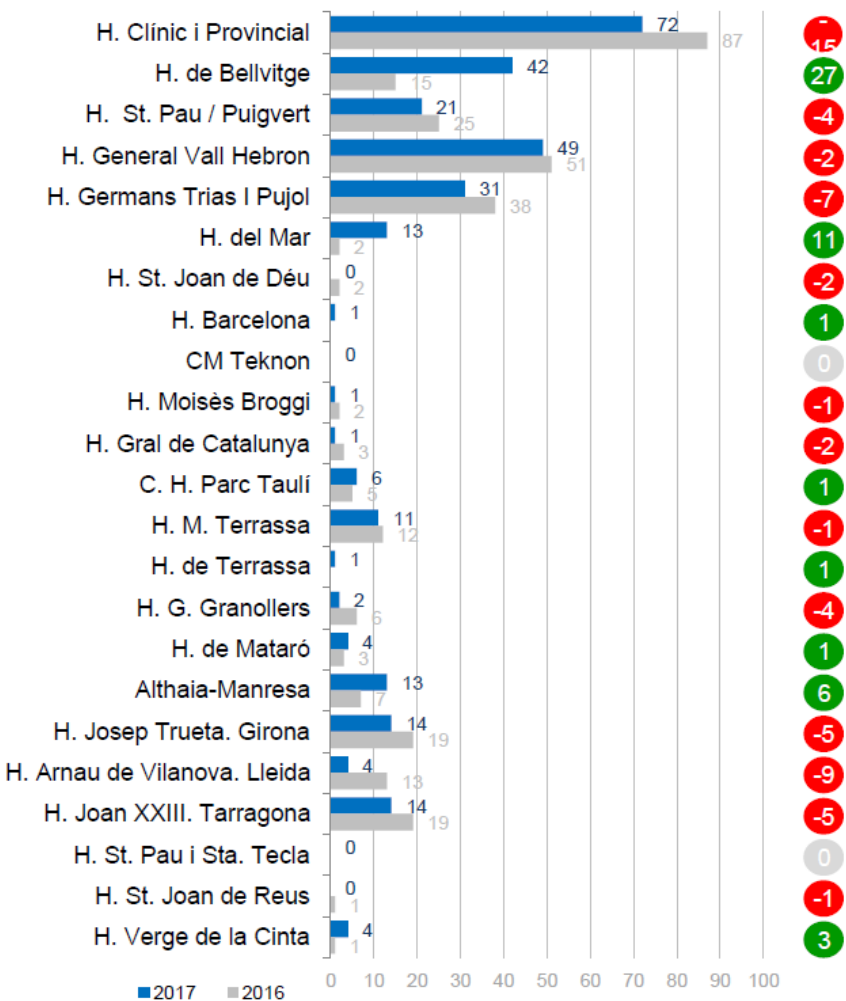
*13 donants d'altres CCAA

Top 10 centres amb més donants de teixits gestionats al 2017

Donants Ranking		
H. General Vall Hebron	383	1
H. Clínic i Provincial	301	2
IMLC	150	3
H. St. Pau	106	4
H. de Bellvitge	106	5
Althaia-Manresa	68	6
H. Germans Trias i Pujol	50	8
H. Granollers	48	7
H. M. de Terrassa	42	9
H. del Mar	41	10

Font: Banc de Sang i Teixits

Donants de teixit musculoesquelètic* segons centre extractor

*En el 98% dels casos de donants multiteixit s'ha extret teixit múscul esquelètic

**L'IMLC ha obtingut 33 donants de teixit musculoesquelètic al 2017 (cap al 2016)

Distribució i trasplantament de teixits a Catalunya

T. Cardiovascular

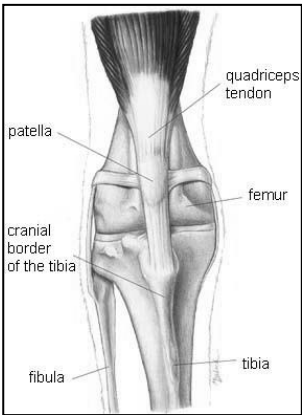
Vàlvules cardíques: S'utilitzen en anomalies congènites en nens o infeccions que produeixen danys o mal funcionament de les vàlvules cardíques en adults.

Segments vasculars: s'utilitzen quan la circulació sanguínia està compromesa, per restaurar o millorar el dèficit de circulació.

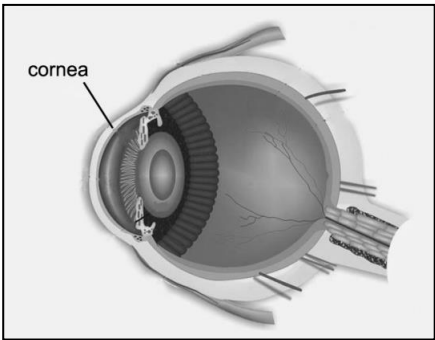
T. múscul esquelètic

S'utilitzen en recanvis de pròtesis, fractures, tumors o danys a lligaments o menisc.

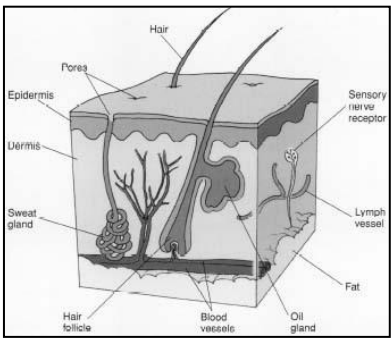
Còrnia

S'utilitzen en alteracions a la forma de la còrnia, infeccions o accidents.

Pell

S'utilitza en grans cremats o en el tractament de diferents tipus d'úlceres.

Teixit	2015	2016	2017	Observacions
Banc T. Cardiovascular	50	68	46	Augment degut al projecte europeu <i>ARISE</i> d'implant de vàlvules aòrtiques descel·lularitzades i a procediments d'implant d'homoempelts vasculars. Necessitat de cobrir recanvis valvulars en pediàtrics (HMIVH i HSJD)
Banc T. múscul esquelètic	3825	3890	4505	Indicacions principals: Pròtesis de maluc, cirurgia tumoral i lesions esportives . Disminució de les llistes d'espera gràcies a la disponibilitat de teixit.
Banc T. Ocular*	992	1151	1140	Augment generalitzat a tot el territori principalment al sector públic però també en l'àmbit privat.
Banc T. Cutani	57.500 cm ²	190.000 cm ²	61.600 cm ²	L'usuari es la Unitat de Cremats del H. General Vall Hebrón

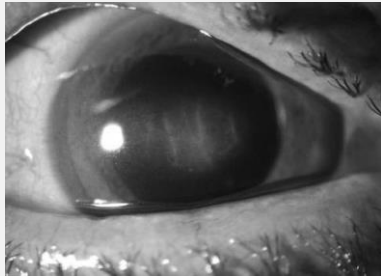
*Inclou còrnia i esclera, no inclou membrana amniòtica

Font: Banc de Sang i Teixits

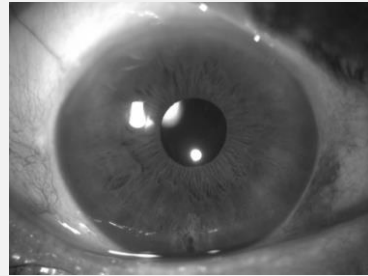
Distribució i trasplantament de teixits a Catalunya.

Noves teràpies

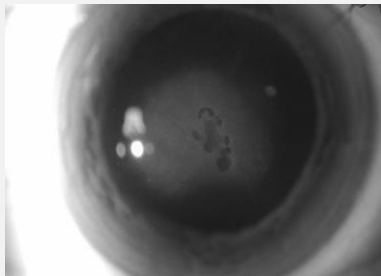
Consolidació del **trasplantament de còrnies per DMEK** (Descemet Membrane Endothelial Keratoplasty) que permet trasplantar només la part danyada de la còrnia en el cas de les **distròfies endotelials**

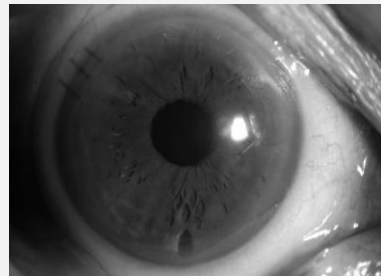
Imatge preoperatòria *

Imatge seguiment 1 mes *

Imatge preoperatòria*

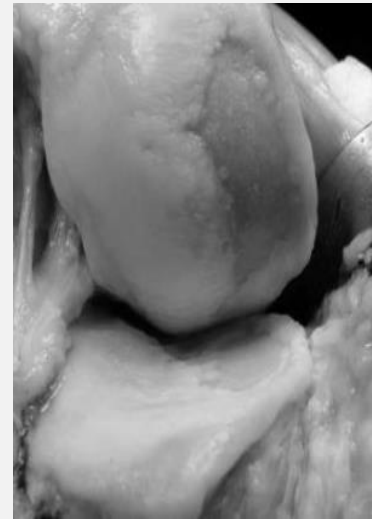

Imatge seguiment 1 mes*

En el 2017 , **100 pacients** s'han beneficiat d'aquest tipus de intervenció, que redueix considerablement el temps de recuperació visual i minimitza els defectes refractius, amb **còrnies preparades en el Banc de Teixits**

** Imatges cedides pel Dr. Gris (IMO)*

Posada en marxa de la preservació de **cartílag fresc** pel tractament de **defectes osteocondrals** de gran tamany en pacients joves que fins ara no disposaven d'una opció terapèutica efectiva.

Lesió a còndil femoral

Cartílag fresc preservat en el Banc de Teixits

Actualment el projecte es troba en fase de estudi clínic que inclou 10 pacients dels quals 6 ja han sigut operats.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

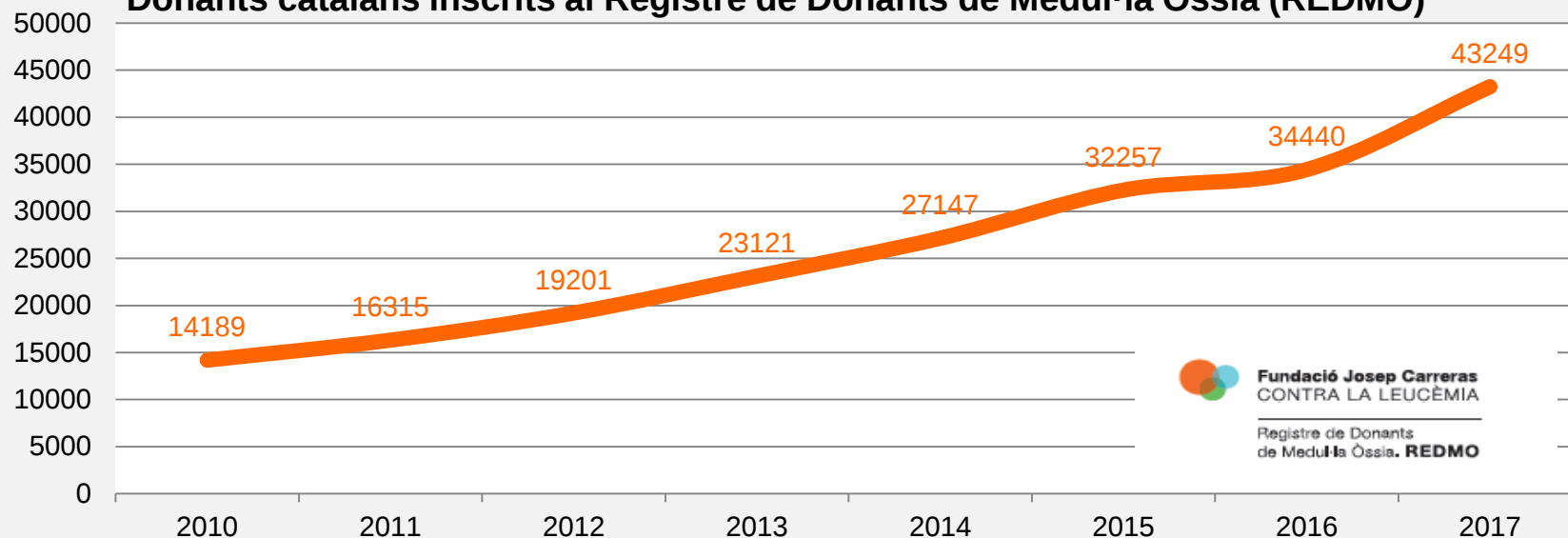
<https://trasplantaments.gencat.cat>
 www.facebook.com/ocattorgans

Medul·la òssia i sang de cordó umbilical

Donants medul·la òssia i trasplantaments no emparentats

Nous donants 2017 Catalunya	5.689
Total donants a Catalunya fins a dia d'avui	43.249
Donants efectius 2017	25
Unitats de sang de cordó BST distribuïdes 2017	73
Trasplantaments de donants no emparentats	119

Donants catalans inscrits al Registre de Donants de Medul·la Òssia (REDMO)

Nou model d'assignació renal

Canvis principals en l'assignació d'un ronyó de donant cadàver

Objectius

Transparència

Els procediments en l'assignació d'òrgans han de ser clars per totes les parts i disponibles per tothom

Equitat

Tots els pacients amb característiques similars han de tenir les mateixes possibilitats de ser escollits per rebre un trasplantament, independentment del centre on estiguin esperant

Benefici del pacient

Els ronyons han de ser assignats segons el benefici dels pacients, i no per protegir els interessos dels centres trasplantadors

Conclusions *(primers 6 mesos de funcionament)*

Inici del nou model → 12 de juny del 2017

- El nou model s'ha implantat **sense incidències greus**.
- Aquest nou procés **és clar** per a totes les parts i s'ha posat a disposició de tots.
- La **millora dels sistemes d'informació** ha permès dur a terme nous anàlisis.
- L'aplicació que puntua i ordena els receptors **facilita la tasca del nefròleg** com a instrument de selecció.

**Basat en: UK-NHSBT 2016. Assessment of allocation policies for organs from deceased donors*

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

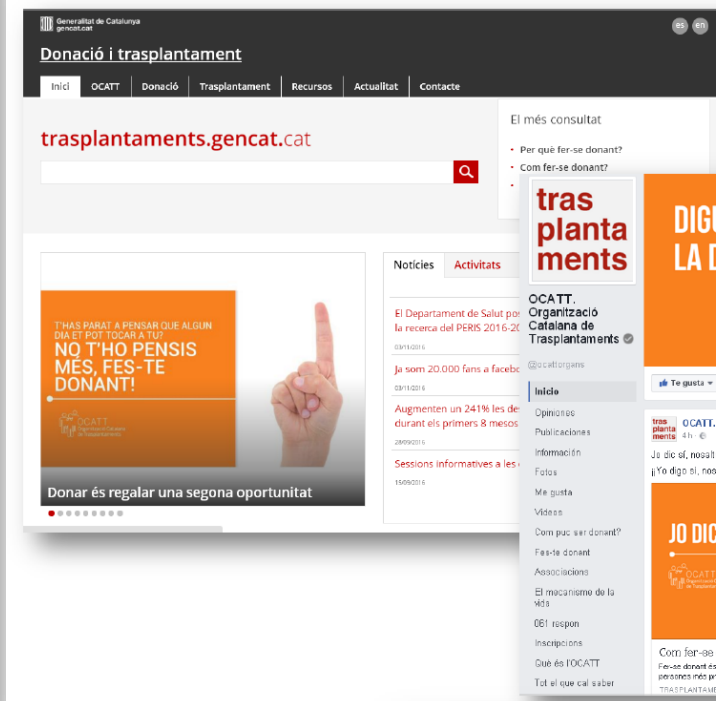

<https://trasplantaments.gencat.cat>
 www.facebook.com/ocattorgans

Promoció de la donació

Eines de promoció de la donació

Nou Canal Donació i Trasplantament
Dinamització del web amb nova imatge i nous continguts per transformar-lo en una eina efectiva de promoció de la donació

Facebook
23.000 seguidors

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

Moltes gràcies!

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans